

व्यवसाय शिक्षण योजनेच्या दर्जात्मक नियोजनासाठी राज्य पातळीवर स्थापन केलेली शिखर परिषद व जिल्हा कार्यकारी समिती रद्द करणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग,
शासन निर्णय, क्र. आयटीआय-२०२५/प्र.क्र.२४१/व्यशि-३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दि. २८ नोव्हेंबर, २०२५

- वाचा :-** १. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांचे शासन निर्णय क्र. व्हीओसी-००७/(१५४/०७)/व्यशि-३ दिनांक ११ ऑक्टोबर, २००७
२. कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांचे शासन निर्णय क्र. कौविउ-२०१५/प्र.क्र. १९०/प्रशा-१ दिनांक ०२ सप्टेंबर, २०१५
३. उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-३३१५/प्र.क्र.१७/व्यशि-३ दि. १४ मे, २०१५
४. कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, महाराष्ट्र राज्य यांचे शासन निर्णय क्र. आयटीसी-२२१७/प्र.क्र.२३२/व्यशि-३ दिनांक ०७ फेब्रुवारी, २०१८ व दिनांक २३ मे, २०१९
५. सहसचिव, महसूल व वन विभाग यांचे पत्र क्र. समिती२०२५/प्र.क्र.१५२/पुनर्रचना दि.३१ ऑक्टोबर, २०२५

प्रस्तावना :-

शालेय शिक्षण ते महाविद्यालयीन क्रमिक अभ्यासक्रमाला व्यावसायिक शिक्षणाची जोड देणे, व्यवसाय शिक्षण व परीक्षा मंडळ व तंत्रशिक्षण मंडळ यांच्या कार्यक्षेत्राबाहेरच्या क्षेत्रात देखील व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची व्याप्ती वाढवणे तसेच या सर्व प्रक्रियेमध्ये प्रथितयश औद्योगिक/व्यापारी संस्थांचा सक्रीय सहभाग घेणे या बाबींकरीता वाचा येथील क्र. १ येथील दिनांक ११ ऑक्टोबर २००७ चे शासन निर्णयानुसार राज्य स्तरावर शिखर परिषद व जिल्हा स्तरावर जिल्हा कार्यकारी समिती गठीत करण्यात आली आहे. वाचा येथील क्र. २ अन्वये व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय हे उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातून कौशल्य विकास व उद्योजकता विभागाकडे हस्तांतरीत झाले आहे.

२. महाराष्ट्र शासन राजपत्र, दि. २० जानेवारी २०२२ अन्वये महाराष्ट्र राज्य कौशल्य व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ स्थापन करण्यात आले आहे. औद्योगिककरणातील वाढ, बदलते तंत्रज्ञान, सामाजिक व आर्थिक बदल इत्यादींमुळे मंडळाच्या अभ्यासक्रमांत कालानुरूप सुधारणा तसेच वाढ करून सद्यस्थितीत मंडळामार्फत विविध गटातील ६ महिने, १ वर्ष व २ वर्ष कालावधीचे अंशकालीन व पूर्णवेळ स्वरूपाचे अभ्यासक्रम राबविण्यात येत आहेत.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दिनांक १४.५.२०१५ च्या शासन निर्णयानुसार राज्यातील शासकीय व खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांकरीता प्रवेशनियमावली व प्रशिक्षण शुल्क नियमावलीस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग शासन निर्णय दिनांक ०७.०२.२०१८ व दिनांक २३.५.२०१९ नुसार कायम विना अनुदानित तत्वावर खाजगी आयटीआय सुरु करणे व विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत नवीन व्यवसाय सुरु करण्याच्या कार्यपध्दतीस मान्यता देण्यात आली आहे.

उपरोक्त संस्थांद्वारे व्यवसायाचे नियमन करण्यात येत असल्याने वाचा येथील क्र.१ दिनांक ११ ऑक्टोबर, २००७ नूसार मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत राज्य शिखर परिषद व जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत जिल्हा कार्यकारी समिती याचे प्रासंगिकत्व व आवश्यकता कालबाह्य झाल्याचे दिसून येते. यास्तव सदर शासन निर्णयातील उक्त राज्य शिखर परिषद व जिल्हा कार्यकारी समिती रद्द करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय दिनांक ११ ऑक्टोबर, २००७ अन्वये व्यवसाय शिक्षण योजनेच्या दर्जात्मक नियोजनासाठी राज्य पातळीवर मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेखालील गठीत राज्य शिखर परिषद व जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखालील गठीत जिल्हा कार्यकारी समिती रद्द करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५११२८१३२६३४५९०३ असा आहे. हे शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विनोद चौधरी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. मंत्री (कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता), मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव (महसूल) मंत्रालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे स्वीय सहाय्यक
९. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. प्रधान सचिव, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (कामगार) विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. प्रधान सचिव, माहिती तंत्रज्ञान विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. सचिव, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग (उद्योग) विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१३. विभागीय आयुक्त, संभाजीनगर
१४. प्रकल्प व्यवस्थापक, मुंबई ट्रान्सफॉर्मेशन सपोर्ट युनिट, All India Institute of Local
३rd Floor, MCGM. Mahapalika Marg, Mumbai-०१.
१५. संचालक व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई
१६. संचालक, महाराष्ट्र राज्य, कौशल्य व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण मंडळ, मुंलुड, मुंबई

१७. संचालक, तंत्र शिक्षण, तंत्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई
१८. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१९. संचालक, रोजगार व स्वयंरोजगार विभाग, मुंबई
२०. संचालक, तंत्र शिक्षण मंडळ, मुंबई
२१. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास मंडळ, मुंबई.
२२. अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त (शिक्षण), बहन्मुंबई महानगरपालिका, महापालिका मार्ग, फोर्ट, मुंबई
२३. सर्व उद्योजक संघटना (संचालक, (व्यवसाय शिक्षण), व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे मार्फत पत्राने)
२४. सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
२५. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, महाराष्ट्र राज्य
२६. सर्व सहसंचालक, उच्च शिक्षण/तंत्रशिक्षण/व्यवसाय शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य,
२७. सर्व महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र, महाराष्ट्र राज्य,
२८. सर्व व्यवस्थापक, जिल्हा अग्रणी बँक, महाराष्ट्र राज्य,
२९. सर्व शिक्षणाधिकारी, (माध्यमिक/उच्च माध्यमिक) जि.प., महाराष्ट्र राज्य,
३०. सर्व जिल्हा रोजगार व स्वयंरोजगार मार्गदर्शन अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
३१. सर्व जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,
३२. सर्व सहसचिव / उपसचिव, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३३. निवडनस्ती, व्यशि-३